

Samen voor de jeugd

De regio Hart van Brabant, ervaringsdeskundige jongeren en ouders, cliëntvertegenwoordigers, jeugdhulp-aanbieders en andere professionals maken zich samen sterk voor de jeugd. In deze nieuwsbrief bundelen we artikelen en berichten over de samenwerking, ervaringen en initiatieven.

Inhoudsopgave

- 1 Gezichten achter de pilot resultaat gerichte inkoop jeugdhulp
- 3 Bureau Jeugdzorg gaat de wijk in
- 4 Erik Gerritsen neemt een kijkje in onze regionale keuken
- 4 Pilot Kombi van start
- 5 Functie plaatsing coördinatoren Toegang blijft en Pleegzorgkalender
- 6 Special GGD Hart voor Brabant over vluchtelingen
- 6 Jongerenparticipatie ook in 2016 hoog op agenda
- 7 Netwerkbijeenkomst 'Leren van de praktijk'
- 8 Eva blogt en GGD Beleidsmonitor Jeugd
- 9 Aandacht voor vroegtijdige signalering van kindermishandeling
- 10 In 2015 veel meer plaatsingen gedwongen kader dan verwacht
- 11 Innovatienetwerk Jeugd
- 12 Het verhaal van Rowan
- 13 Op zoek naar opdrachtgevers!
- 13 Agenda en colofon

Gezichten achter de pilot resultaat gerichte inkoop jeugdhulp

De regio Hart van Brabant stapt in 2017 over van 'inkoop van producten' naar 'inkoop van resultaten' als het om jeugdhulp gaat. Hiermee krijgen zorgaanbieders in de jeugdhulp meer professionele vrijheid en wordt de financiële productieprikkel in het huidige systeem afgeschaft. Resultaatgericht inkopen bevordert daarnaast de samenwerking in de jeugdhulp door één zorgcoördinator verantwoordelijk te maken voor het te bereiken resultaat.

Om goed voorbereid te zijn op die overstap, startte in januari een pilot met met de toegang/social wijkteams in Goirle, Gilze en Rijen, Loon op Zand, Tilburg-Zuid-Oost en Tilburg-West. Daar werken ze tijdens de pilot bij alle nieuwe jeugdzorgvragen resultaatgericht met de nieuwe arrangementen. Dat houdt in dat de medewerker van de toegangen/ sociale wijkteams een integraal Plan van Aanpak opstelt waarin de te behalen resultaten omschreven staan. Eén coördinerende zorgaanbieder is hiervoor verantwoordelijk. De jeugdhulpaanbieder is vrij om te bepalen welke hulpverlening hij wil inzetten om dat resultaat te bereiken. Zo nodig betreft hij daarbij ook andere partijen. Er zijn veertien grote aanbieders betrokken bij de pilot.

De afrekening gebeurt tijdens dit proefproject nog op de oude manier. Dit om te voorkomen dat de deelnemers aan de proef administratieve hinder ondervinden. In maart is een data-analyse gestart om de tarieven van de arrangementen in 2017 te kunnen vaststellen. Meer informatie over de pilot is te krijgen bij Annie Merx, e-mail: annie.merx@tilburg.nl.

Wie zijn de gezichten achter de pilot?

Yvonne Zonnenberg is sinds december 2015 betrokken bij de pilot. Zij is de spin in het web bij de pilotteams. Diegene die vrijwel dagelijks contact heeft met vaste medewerkers van alle toegangen/sociale wijkteams die meedoen aan de pilot. Ze hebben een app groep en weten elkaar ook te vinden per mail. Fysiek komen ze zij eens per twee weken bij elkaar om een aantal cases te bespreken. "De methodiek om te komen van producten naar arrangementen is niet helemaal zelf ontwikkeld, maar deels afgekeken van de regio West Brabant West, waarbij het Nederlands Jeugd Instituut ondersteuning heeft geboden. Alle medewerkers van de pilotgemeenten blijven in de pilot werken met de quickscan, integrale vragenanalyse en het plan van aanpak: de regionale instrumenten. In het plan van aanpak worden de te bereiken resultaten omschreven. Daarna kiezen de medewerkers het bijpassende arrangement met de juiste intensiteit. Dit is soms nog wel even stoeien, maar al doende leert men. Straks wordt er niet meer gesproken over het afnemen van producten, maar gedurende de pilot komen de nieuwe arrangementcodes en ook nog de oude productcodes op de beschikkingen te staan. Dan zie je dat het er wel makkelijker op wordt. We gaan immers van meer dan 600 producten naar in totaal 36 arrangementen".

"Waarom ik deze klus heb opgepakt? Heel eenvoudig, ik ben heel graag werkzaam op het snijvlak van beleid en uitvoering en deze pilot past mij dus als een jas. Mijn eerdere werkervaring ligt onder andere bij Bureau Jeugdzorg en sinds 2014 werk ik volledig als zelfstandige. In dat kader ben ik ook werkzaam als coördinator van het sociaal team in Gilze Rijen. Begin mei hoop ik de eerste resultaten te kunnen presenteren. Dus wordt het nog even hard doorwerken. Maar het voelt als een goede ontwikkeling in de jeugdzorg, passend in de transformatie waar we allemaal hard voor aan het werk zijn", aldus Yvonne.

Ivo Vugs werkt zijn hele leven lang al in de zorgsector. Van huis uit is hij orthopedagoog die zijn opleiding verrijkt heeft met diverse managementstudies. Hij is nu bijna 14 jaar werkzaam bij de Amarantgroep als manager kennis, kwaliteit en beleid en houdt zich daar in de dagelijkse praktijk bezig met innovatieve zorgontwikkeling en kwaliteit. Geen wonder dus dat hij deel uitmaakt van het pilotteam resultaatgestuurde inkoop. Hij is gevraagd om als vertegenwoordiger van de jeugdzorgspecialisten mee te doen en zo zijn kennis en ervaring in te brengen. Zijn opgave is het vergroten van het draagvlak voor deze methodiek onder de aanbieders. Ivo heeft in de regio West Brabant West aan de wieg gestaan van de negen vraagprofielen of anders gezegd de arrangementen.

"Wat je ziet is dat iedere regio zo zijn eigen proces heeft en het net weer even anders doet. Niet alleen deze regio, maar ook Amsterdam stoeit momenteel met deze materie. De grote opgave waar iedereen voor staat is of we er met zijn allen in slagen om in het plan van aanpak het juiste profiel met de juiste intensiteit te kiezen op een eenduidige, navolgbare wijze. Met de juiste redenering die daar achter ligt en de weging. Maar in zo'n pilot spelen ook zaken zoals bijvoorbeeld duidelijkheid krijgen over wat het hoofd- en onderaannemerschap betekent en hoe je dat invult. Hoe je de coördinatie inricht. Hoe zwaar de privacy van de jongere weegt. Uiteindelijk willen we met die overgang van producten naar arrangementen bewerkstelligen dat de jeugdhulp doelmatiger en efficiënter wordt, willen we sturen op 'outcome'. Als we met zijn allen uiteindelijk bereiken dat we één kind, één plan op alle leefdomeneinen kunnen waarmaken, dan zijn we echt een eind op scheut. Maar vergeet niet, we staan nooit stil. Er is altijd beweging. Het zorglandschap is voortdurend aan veranderingen onderhevig. Ging vroeger alles 'face-to-face', nu staan we aan de vooravond van 'e-health'. Dachten we vroeger dat uithuisplaatsing de best denkbare optie was, tegenwoordig zijn we de mening toegedaan dat elk kind zo lang mogelijk thuis moet kunnen blijven. Het is juist die dynamiek die mij blijft boeien", aldus Ivo.

Bureau Jeugdzorg gaat de wijk in

Bureau Jeugdzorg Noord-Brabant werkt intensief samen met de toegang/sociale wijkteams en andere organisaties om er voor te zorgen dat gezinnen op tijd de juiste hulp krijgen als de opvoeding niet vanzelf goed gaat. Maar ook dat snel gesignaleerd en direct ingegrepen wordt als kinderen niet veilig opgroeien. Het gaat er om de toegang/sociale wijkteams te versterken.

Veilig opgroeien

Gezinnen met opvoedingsproblemen hebben vaak te maken met meerdere instellingen. Met de invoering van de Jeugdwet (januari 2015) zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. Er is geen sprake meer van gescheiden financieringsstromen, waardoor het gemakkelijker wordt om een samenhangend plan met het gezin te maken. De nieuwe jeugdhulp vraagt om een andere manier van denken en handelen.

Wijkgerichte Aanpak kind veiligheid

Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft middelen beschikbaar gesteld om te stimuleren dat de Bureaus Jeugdzorg in het gehele land hun werkwijze aanpassen. Dit stimuleringsprogramma heet SWING en is bedoeld om beter met gezinnen en ketenpartners samen te werken. Het wordt ook wel nieuwe jeugdbescherming genoemd (zie voor meer informatie www.nieuwejeugdbescherming.nl). Het biedt kansen om te verbeteren en te vernieuwen. Door samen te werken met het lokale team in het vrijwillig en gedwongen kader kan een justitiële maatregel (ondertoezichtstelling, voogdij of jeugdreclasseringsmaatregel) voorkomen of verkort worden.

In Midden-Brabant worden in dit kader 2 projecten uitgevoerd, genaamd Wijkgerichte Aanpak kind veiligheid. De projecten worden in de gemeenten Gilze-Rijen/Dongen en Tilburg-Noord uitgevoerd. Er wordt een wijkgerichte aanpak ontwikkeld waarbij medewerkers van de toegang/ sociale wijkteams en Bureau Jeugdzorg nauw samenwerken. Zowel met elkaar en met het gezin als met de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Kompaan en de

Bocht. Medewerkers van de verschillende organisaties dragen hun kennis en expertise aan elkaar over en benutten de signalen vanuit de sociale netwerken van de kinderen en de wijk. Het uiteindelijke doel is dat de gezinnen met ernstige opvoedingsproblemen versterkt worden en weer de regie in eigen handen kunnen nemen, samen met hun netwerk dat zoveel mogelijk vanuit en via de wijk wordt ingezet.

Het is de bedoeling dat er verbetering komt in de afstemming en de samenwerking, en dat er op basis van 'best practices' beschreven kan worden wat nodig is om gezinnen met ernstige opvoedingsproblemen zo goed mogelijk te ondersteunen.

In samenwerking met de Academische Werkplaats Jeugd Brabant wordt onderzoek gedaan naar de de werkzame factoren van de wijkgerichte aanpak kindveiligheid en tevredenheid bij gezinnen en medewerkers.

Samenwerken is belangrijk

De wijkgerichte aanpak kindveiligheid sluit goed aan bij de afspraken die Bureau Jeugdzorg in de regio maakte om gebiedsgericht te gaan werken, met contactpersonen per wijk. Ook hierdoor wordt samenwerken steeds vanzelfsprekender.

Voor meer informatie over de ontwikkelingen binnen Bureau Jeugdzorg, neem contact op met:
Ingrid van Gool (beleidsadviseur)
i.vangool@jeugdzorg-nb.nl
Theo Dhuyvetter (programmamanager)
t.dhuyvetter@jeugdzorg-nb.nl

Erik Gerritsen neemt kijkje in regionale keuken

In de vorige nieuwsbrief kondigden we het al even aan; het werkbezoek van Erik Gerritsen, secretaris-generaal van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aan Zorgbelang. Op dinsdag 16 februari kwam hij naar Tilburg om de enthousiaste verhalen te horen van ervaringsdeskundigen, jongeren en Zorgbelang collega's.

Hanneke Griffioen, communicatiedeskundige Zorgbelang verteld: "In een carrousel van een half uur per item vertelden we over gastlessen in het HBO, de samenwerking met GGz Breburg, de participatie van jongeren en het Adviespunt Zorgbelang. En dat het enthousiast was, werd duidelijk toen de secretaris-generaal zijn winnersmentaliteit liet zien bij het spel

Derde van rechts:
Erik Gerritsen

'Petje op, petje af'. Samen kijken we terug op een hele leuke ochtend. Collega's en vrijwilligers van Zorgbelang, hebben laten zien wat ze doen en hoe belangrijk het is dat de verhalen van jongeren worden verteld. En dat laatste gaf Gerritsen ons ook mee als tip: 'Laat de verhalen horen, want wij daar in Den Haag kunnen wel van alles bedenken, maar jullie weten als geen ander hoe de zorg in Nederland nu echt werkt. Laat dus van je horen!' En dat hebben wij natuurlijk goed in onze oren geknoopt. Op onze Facebookpagina staat een groot aantal foto's van het werkbezoek."

Pilot Kombi van start

Kompaan en De Bocht heeft vier jaar geëxperimenteerd met laagdrempelige inzet van specialistische zorg voor 12+ voor een aantal scholen in het voortgezet onderwijs in de regio. Dit project draagt de naam 'Jeugdzorg Dichterbij Onderwijs'. Omdat de doelen van dit project aansluiten bij het beleid in de regio Hart van Brabant is besloten het huidige samenwerkingsverband voort te zetten. De regiogemeenten, hun toegangen/sociale wijkteams en Kompaan en de Bocht gaan in 2016 in een pilot een aangepaste werkwijze opzetten voor laagdrempelige, specialistische inzet voor jongeren van 12-18 jaar. Hiervan kunnen alle instellingen voor het regulier voortgezet onderwijs profiteren.

Kern van de pilot

Kompaan en de Bocht levert vanaf 1 april 2016 op aanwijzing van de toegang/sociaal wijkteam in overleg met de zorg coördinator van de school zonder beschikking kortdurende specialistische ambulante hulpverlening aan jongeren en hun ouders/netwerk uit de regio. De ambulante hulpverleners werken in drie deelgebieden binnen de regio om te waarborgen dat de specialistische begeleiding door Kompaan en de Bocht snel en op maat geboden kan worden. De deelgebieden zijn: 1) Oisterwijk, Hilvarenbeek, Goirle, Gilze-Rijen en Dongen 2) Waalwijk, Loon op Zand, Heusden 3) Tilburg.

Functie plaatsingscoördinatoren Toegang blijft

Bij de inkoop 2016 werkt de regio Hart van Brabant met individuele budgetplafonds voor een aantal grote zorgaanbieders en met collectieve budgetplafonds voor de kleinere aanbieders. In de tweede helft van 2015 bereikten een aantal aanbieders hun budgetplafond en konden zij daardoor geen nieuwe cliënten meer opnemen. Om de benodigde zorg toch mogelijk te maken is in oktober 2015 een plaatsingscoördinator aangesteld. Deze plaatsingscoördinator geeft een onafhankelijk, bindend advies aan inkoop in die situaties waarin er op basis van zorginhoudelijke overwegingen extra budget zou kunnen of moeten worden toegekend aan zorgaanbieders die hun budgetplafond hebben bereikt indien er geen ander passende aanbieder is gevonden voor de vraag. Ook

kan de coördinator een rol spelen bij de spoedvragen vanuit de gecertificeerde instelling, die frequent bij inkoop terechtkomen. En hij/zij is een aanspreekpunt voor huisartsen en andere verwijzers in situaties waarin een alternatief zorgaanbod wordt gezocht.

Ook in 2016 willen we als regio Hart van Brabant cliënten niet onnodig lang laten wachten op de juiste zorg. Ook hebben wij als regio een verantwoordelijkheid voor het in stand houden van een compleet zorgaanbod. In 2016 wordt om die redenen de functie van plaatsing coördinator gecontinueerd. De functie en werkzaamheden van de plaatsingscoördinator worden meegenomen in met name de doorontwikkeling van het Expertiseteam.

Pleegzorgkalender

Voor medewerkers van gemeenten en de toegang/ sociale wijkteams die meer willen weten over pleegzorg, heeft Kompaan en De Bocht een bureaul kalender gemaakt met allerlei informatie over pleegzorg (vormen, methodieken, ondersteuning, netwerk-pleegzorg) gemaakt. Een exemplaar kunt u opvragen via pleegzorg@kompaanendebocht.nl

Special GGD Hart voor Brabant over vluchtelingen

In maart publiceerde de GGD Hart voor Brabant een online special rondom het thema vluchtelingen: 'Gezond meedoen begint vandaag'. Via een aantal artikelen en interviews geeft de GGD een doorkijkje naar de praktijk rondom vluchtelingenopvang en integratie van nieuwkomers in de wijk. En de taken en rollen hierin van gemeente, GGD voor Brabant en zorgpartners.

Een greep uit de artikelen:

- Interview Simone Goosen, beleidsmedewerker asielzoekers en vluchtelingen GGD/GHOR
- Praktijkvoorbeeld: ervaring (crisis)noodopvang verpleegkundige infectieziekten
- Blog jeugdverpleegkundige: 'Niemand verlaat zomaar huis en haard'
- Praktijkvoorbeeld: JGZ voor minderjarige alleenstaande asielzoekers in AZC Grave
- Dubbelinterview Osse wethouder Rene Peters en Carmen Willems (projectleider noodopvang)
- Interview met een 'nieuwkomers' gezin uit Den Bosch

Lees de [special](#)

Jongerenparticipatie ook in 2016 hoog op agenda

Ook in 2016 staat jongerenparticipatie hoog op de agenda in de regio Hart van Brabant. Het actieplan Jongerenparticipatie is geactualiseerd en focust op de opgaven in de Regionale Uitvoeringsagenda Jeugd. Een

groot deel van de ontmoetingen met jongeren en ouders is in 2016 en 2017 thematisch. En net als vorig jaar worden ontmoetingen voorbereid met jongeren (en ouders) zelf. Een kleine greep uit de activiteiten:

- Speak & Eat 2016 en Speak & Eat on Tour: jongeren gaan op bezoek bij het ministerie van VWS en bespreken thema's die de jongeren hebben verzameld. Denk aan '18 jaar worden' en effecten van bezuinigingen.
- Jonge Blik 2016: eerstejaars studenten Fontys Hogeschool Pedagogiek interviewen jongeren uit doelgroepen, die vanuit het netwerk Samen voor de jeugd zijn voorgesteld, zoals tienermoeders en jongeren met een verslaving.

Natuurlijk blijven we jongeren ontmoeten. Zo heeft Idris de gemeenten uitgenodigd om in mei samen te koken met een aantal jongeren van een trainingshuis en van Stek en hun ouders.

Klik hier voor het [actieplan Jongerenparticipatie 2016](#).

Klik hier voor een terugblik op [Speak & eat 2015](#).

Leren van de praktijk, ook van jongeren

Op 15 maart organiseerden SJS en de Regio Hart van Brabant de netwerkbijeenkomst 'Leren van de praktijk'. Zo'n 200 professionals van onder meer de toegang/sociale wijkteams en jeugdhulpaanbieders en - vooral jonge - ervaringsdeskundigen, waren bijeen voor presentaties en een informatiemarkt. Ook werd [Speak & Eat 2015](#) officieel afgesloten met de presentatie van de website met de opbrengsten. Inspireren en van elkaar leren, was het doel. [Hier](#) vind je het verslag van de bijeenkomst.

René Clarijs - hoogleraar jeugdbeleid – vertelde, inspireerde en confronteerde met zijn kijk op het Nederlandse jeugdbeleid. "Nederland staat aan de top met de meest uithuisgeplaatste kinderen. We geven miljarden uit, maar dat is niet terug te zien in de effectiviteit van de jeugd- en pleegzorg". Volgens Clarijs kan Nederland veel van andere landen leren, waar de effectiviteit van de jeugd- en pleegzorg hoger is en veel meer aandacht uitgaat naar preventie, bijvoorbeeld met veel aandacht voor jongerenwerk en topsport.

De middag bestond uit een serie pitches van en interviews met professionals over initiatieven van SJS en het Innovatienetwerk Jeugd. Korte toelichtingen, om de deelnemers uit te nodigen in de pauze en aan het eind van de middag op de informatiemarkt verder in gesprek te gaan over de onderwerpen.

In de pitch 'Hechting en trauma' vertelden Frederiek van Kuijk en Renée Sanders over nut en noodzaak om vaker door de zogenoemde 'hechting- en traumabril' naar jongeren te kijken. Door verder te kijken, kun je een breder beeld van de problematiek van een kind vormen en waar nodig eerder en beter reageren op hechtingsproblemen en traumatische ervaringen.

In de pauze bezochten de deelnemers de informatiemarkt, waar alle thema's van de netwerkbijeenkomst bij informatietafels verder werden toegelicht.

Rapper Rafaël Rozenblad verzorgde twee indrukwekkende muzikale intermezzo's. Met zijn persoonlijke raps vertelde hij over zijn vele en vaak ook vervelende ervaringen met jeugdhulp, met toch een sterke, duidelijke boodschap; geef niet op, blij positief.

Een van de innovatieve pitches stelde de problematiek van verslaving op woongroepen aan de kaak. Ervaringsdeskundige Melissa sprak openhartig over haar ervaringen.

Novadic-Kentron en Kompaan en De Bocht willen het middelengebruik voorkomen en door samen op te trekken met ervaringsdeskundigen en startten het project 'Samen voorbij verslaving'. Doel is gebruik eerder en beter te signaleren en bespreekbaar te maken.

Eva blogt over haar afstudeerstage bij de Regio Hart van Brabant voor de opleiding Pedagogiek.

Blog Eva Van Harn

Samenwerken, samen leren = transformeren

De regionale werkgroep Jongerenparticipatie organiseert veel activiteiten en bijeenkomsten voor jongeren. Eén van die activiteiten is Speak & Eat, samen met Zorgbelang Brabant. Zorgbelang zorgt samen met o.a. jeugdhulpaanbieders voor de (ervaringsdeskundige) jongeren en de werkgroep zorgt voor

deelnemers vanuit de gemeenten; bestuurders en ambtenaren die met de jongeren in gesprek willen. De werkgroep Jongerenparticipatie bestaat uit medewerkers van gemeenten die met een grote groep mensen en organisaties in het netwerk Samen voor de jeugd contact hebben over participatie van jongeren en ouders. We noemen dat de netwerkaanpak. Elk werkgroeplid heeft een eigen netwerk, en samen hebben we dan een groot aantal contacten.

Zo'n netwerkaanpak is vast breder bekend, maar voor mij was het nieuw. Ik was er nooit echt bewust mee bezig geweest, als student in de collegezaal.

Natuurlijk bouw je een netwerk tijdens je stages, maar ik had nooit de ervaring, die ik nu met netwerken opdoe. Als ik zie hoe belangrijk en helpend het kan zijn, vind ik dat er vaker en eerder op ingestoken mag worden: samen met anderen aan de slag. Volgens Van Dale is netwerken: "zijn best doen zoveel mogelijk invloedrijke mensen te leren kennen". Volgens mij hoeft het niet alleen om invloedrijke mensen te gaan, maar gaat netwerken over iedereen die je leert kennen, waar je ooit nog wel eens 'iets aan hebt'. Dat merk ik nu ook bij mijn scriptie. Mensen denken mee wie ik kan interviewen en ik kom via via steeds verder aan bruikbare contacten. Als je erop let, netwerken we doorlopend. In dit werkveld, maar vooral ook in deze tijd van verandering, is het van belang om te netwerken. Want vanuit dat netwerk komt samenwerking tot stand en door met elkaar samen te werken, kun je van elkaar leren. En als je leert ben je in staat te veranderen. Dat is precies wat er nodig is om de transitie, maar vooral de transformatie van de jeugdhulp door te maken. Laat zien wat je in huis hebt, dan zal de ander dat ook doen.

GGD Beleidsmonitor Jeugdhulp

Eind 2014 gaf de regio Hart van Brabant de GGD opdracht om een regionale monitor jeugdhulp te ontwikkelen. In januari 2015 is de GGD begonnen met de opzet en uitvoering van de nulmeting. Medio 2015 zijn de tussentijdse resultaten op onderdelen aangevuld en beschikbaar gesteld via een digitaal medium. In september 2015 en januari 2016 zijn de resultaten op onderdelen aangevuld en aangepast. In de periode van januari tot heden is gewerkt aan een [professioneel digitaal magazine](#). In dit magazine staan zowel regionale als lokale resultaten. We hebben ervoor gekozen om de meest opvallende resultaten in het magazine te benoemen. De volledige resultaten en verdiepende rapporten zijn te downloaden via links in het magazine.

Aandacht voor vroegtijdige signalering van kindermishandeling

Eind 2015 is aan scholen gevraagd of zij handelen volgens de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Veilig Thuis Midden Brabant heeft samen met de samenwerkingsverbanden voor het primair en voortgezet onderwijs een vragenlijst opgesteld die alle basisscholen, middelbare scholen en ROC's in de regio via internet konden invullen. Er zijn 196 scholen aangeschreven, waarvan er 135 hebben gereageerd. Van die 135 scholen geven 102 scholen aan te beschikken over een meldcode die op maat is gemaakt voor de school. Dat is - gezien het feit dat de onderwijsinspectie (nog) nauwelijks aandacht aan de invoering van de meldcode heeft besteed - een positief beeld. Uit de analyse blijkt echter dat de meeste scholen verbeteringen moeten doorvoeren om aan de minimumeisen van de meldcode te voldoen. Dit geeft aan dat de meldcode nog onvoldoende gevolgd wordt.

Het basismodel van de meldcode biedt een stappenplan voor het handelen bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Die stappen zijn:

1. in kaart brengen van signalen,
2. collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis,
3. gesprek met de cliënt,
4. wegen van het geweld of de kindermishandeling,
5. beslissen: hulp organiseren of melden.

Het blijkt dat veel scholen de verantwoordelijkheden bij deze stappen van de meldcode niet goed hebben beschreven, hetgeen wel een vereiste is om met de meldcode te kunnen werken. Het streven is dat alle scholen en kinderopvangorganisaties in de regio voldoen aan de wet Meldcode. De instellingen zijn hiervoor in principe zelf verantwoordelijk, maar gemeenten ondersteunen door de inzet van Veilig Thuis mogelijk te maken.

Huisartsen en de Kindcheck bij de Meldcode

De afgelopen periode zijn er voor 150 huisartsen uit de regio Midden Brabant 8 workshops georganiseerd. In deze workshop ging het in het bijzonder over de

Kindcheck bij de Meldcode Kindermishandeling. De workshops werden uitgevoerd door huisarts Sanne van Helvert, die ook verbonden is aan de Huisartsenpost in Tilburg en de vertrouwensarts Lisette Huffemeijer van Veilig Thuis. Veilig Thuis heeft een patiëntfolder gemaakt voor huisartsen om uit te reiken als er sprake is van één van de criteria van de Kindcheck en een flyer met stroomschema's voor huisartsen bij volwassenengeweld, de Kindcheck en kindermishandeling.

Werkconferentie

Op 1 juni 2016 komt een werkcongres over het (vroegtijdig) signaleren van kindermishandeling in het onderwijs en kinderopvang. Het doel van het werkcongres is om scholen en kinderopvanginstellingen zelf te laten benoemen welke belemmeringen er zijn bij de implementatie van de meldcode.

Marcelle Hendrikx, wethouder onderwijs: "Voor veel meer kinderen dan wij vaak beseffen, is de school een veilige vluchtplaats omdat er thuis huiselijk geweld of kindermishandeling plaatsvindt. Dit legt een grote verantwoordelijkheid bij leraren en scholen. De Meldcode werkt! Het blijkt dat scholen, als de Meldcode gevolgd wordt, drie keer sneller aan de bel trekken. Veel kinderen wordt daarmee leed bespaard. Ik roep scholen dan ook op om actief aan de slag te gaan met dit thema".

In 2015 meer vrijwillig gesloten plaatsingen dan verwacht

Tot de verantwoordelijkheid van het college behoort onder andere de plaatsing in een gesloten jeugdinrichting in het vrijwillig kader (met toestemming van de ouders). Het gaat om het opsluiten van zeer kwetsbare minderjarigen, wat een vrijheidsbenemende maatregel is. Om die reden is in de Jeugdwet opgenomen dat de opname pas plaats kan vinden, nadat de kinderrechter daarvoor een machtiging heeft afgegeven. In het voorjaar van 2016 heeft de regio de dossiers van de jongeren die het betrof uitvoerig bekeken.

Evaluatie

Uit de inhoudelijke evaluatie blijkt dat de hulpverleningsgeschiedenis in de dossiers alleen is opgenomen voor zover die relevant is voor de gesloten plaatsing. Het blijkt dat hulptrajecten geregeld niet worden afgemaakt vanwege een

gebrek aan motivatie of het zich onttrekken aan de behandeling. Veel ouders zijn gescheiden, soms is er sprake van huiselijk geweld. Vaak is sprake van een combinatie van problematiek van het kind zelf en een opvoedsituatie die niet optimaal is. Ook blijkt de nazorg na een gesloten plaatsing niet altijd soepel te verlopen. Veel van deze jongeren vermijden zorg. De ouders zijn op hun beurt vaak ten einde raad en gesloten plaatsing lijkt dan voor hen de enige optie. En soms is de procedure al een heel eind gevorderd voordat de ouders besluiten toch geen toestemming te geven terwijl ze eerder wel hebben ingestemd.

Het voornemen is nu om een beperkt aantal casussen diepgaand te onderzoeken om na te gaan of hulp eerder ingezet kan worden. In de accountgesprekken met de gesloten jeugdinrichtingen wordt aandacht gevraagd voor het tijdig inzetten van de nazorg. Er moet ook een goede overgang 18-/18+ zijn gedurende de opname. Het is van belang dat de toegangen/ sociale wijkteams betrokken blijven bij het gezin tijdens de gesloten plaatsing om het gezin voor te bereiden op de terugplaatsing en voor nazorg. En er zal meer aandacht moeten komen voor voorlichting aan ouders over gesloten plaatsing.

In 2015 heeft de rechter 23 keer besloten tot een gesloten plaatsing in het vrijwillig kader: het betrof 10 meisjes en 13 jongens. Dit aantal overtrof de verwachting van maximaal 6 verzoeken per jaar. Het betrof 15 spoedplaatsingen en 8 reguliere plaatsingen. Bij 11 jongeren is de gesloten plaatsing verlengd. De gemiddelde leeftijd van de jongeren is 15,5 jaar. Jongeren woonden 13 maal thuis, 8 maal woonden ze in een open instelling en 2 maal woonden ze al in een gesloten instelling.

Innovatienetwerk Jeugd: innovatief innoveren

Het Innovatienetwerk Jeugd is een regionaal platform waar innovatieve ideeën op het gebied van jeugd(hulp) op een laagdrempelige manier verkend en ontwikkeld worden. Het gaat nadrukkelijk om alternatieven voor specialistische jeugdhulp die écht een bijdrage leveren aan de transformatieopgaven. Het eerste jaar is nu afgerond waarin het Innovatienetwerk Jeugd een voortvarende start heeft gemaakt, zoals blijkt uit het aantal initiatieven dat ontstaan is en het winnen van de (European) Social Innovation Award 2015. Nu is ook het moment aangebroken om de horizon te verleggen en de ambitie voor de verdere ontwikkeling van het Innovatienetwerk vast te stellen. Er is in elk geval behoefte aan doorontwikkeling van het Innovatienetwerk in zowel de breedte (het koppelen van meer kennispartners aan het netwerk) als in de diepte (kwaliteitsverbetering en doelgerichtheid).

Vanaf de start van het Innovatienetwerk Jeugd zijn er 35 ideeën ingediend, hiervan zijn er 14 gepitched en worden er 10 initiatieven verkend en daadwerkelijk ontwikkeld. Het Innovatienetwerk heeft een bereik

van 350 mensen, waarvan rond de 50-75 deelnemers een vast kern vormen, echter (nu) nog in zeer homogene samenstelling van hoofdzakelijk zorgprofessionals en in mindere mate jongeren, onderwijs en ondernemers. Het is de bedoeling in 2016 een continue stroom van initiatieven te ontwikkelen die aantoonbaar een bijdrage leveren aan de regiodoelen (regionale uitvoeringsagenda jeugdhulp 2016) en aan de transformatieopgaven. Voor de doorontwikkeling zijn er een aantal stappen te zetten. In het eerste kwartaal van 2016 wordt er kennis opgehaald bij verschillende partijen zoals ondernemers, zorgaanbieders, universiteiten, bestuurders en uiteraard bij jongeren. Samen met deze partijen wordt er vervolgens in een denktank gezocht naar mogelijke scenario's voor de nieuwe inrichting van het Innovatienetwerk. De verwachting is dat er in juni 2016 een keuze gemaakt kan worden tussen deze scenario's. Het gekozen scenario wordt voor eind 2016 geïmplementeerd.

Het verslag van de bijeenkomst op 10 maart lees je [hier](#).

Het verhaal van

ROWAN

Rowan had een hersentumor IK WEET VAN AANPAKKEN, HOE MOEILIJK OOK

Rowan Cszmazia (23) uit Drunen was 14 jaar oud toen bij hem een hersentumor werd ontdekt. Er volgde een periode van operaties en revalidatie. Met ontzettend veel doorzettingsvermogen krabbelde hij op en leerde hij leven met zijn beperkingen. "Gewoon doen", klinkt zijn credo.

"Het is zo'n negen jaar geleden dat ik werd geopereerd. Op 26 oktober 2007 om precies te zijn. In de maanden daarvoor kreeg ik last van hoofdpijn; later werd ik ook steeds meer vermoeid. In het begin nam ik steeds paracetamol, maar toen ik na een aantal weken naar het ziekenhuis ging voor onderzoek bleek ik een hersentumor te hebben. Twee dagen later werd ik al geopereerd."

OPNIEUW LEREN

"Van die hele periode herinner ik me weinig. Ik weet dat ik met de auto naar school werd gebracht en dat ik ging voetballen, maar meer dan momenten zijn dat niet. Na de operatie heb ik drie maanden in coma gelegen in het ziekenhuis. Toen ik na zes maanden werd ontslagen, ben ik naar een revalidatiecentrum gegaan. Daar ben ik een jaar geweest en ik heb er echt alles opnieuw moeten leren: van lopen en zitten tot praten, eten en drinken. Op dit moment gaat het best goed. Ik krijg nog steeds therapie en moet veel oefenen. Door de operatie is een deel van mijn gezicht verlamd geraakt. Daardoor heb ik soms moeite met praten en eten en drinken, maar als ik goed oefen gaat dat wel goed. Ook lopen gaat lastig."

ZELFSTANDIG

"Ik wil graag zelfstandig zijn, maar ben tegelijkertijd nog hulpbehoevend. Mijn vader en moeder en mijn broertje helpen me ontzettend veel, maar het blijft frustrerend. Vóór mijn veertiende wilde ik sportleraar worden en voetbalde ik veel. Nu ben ik vaak van anderen afhankelijk. Iedereen komt steeds met adviezen en denkt het beter te weten. Maar hoe

goedbedoeld ook, ik moet het uiteindelijk zelf doen. Ook baal ik ervan hoe mensen soms met me omgaan, alsof ik geen gelijke ben. Als ik in mijn rolstoel zit en met anderen in gesprek ben, praten ze al snel over me heen alsof ik er niet volwaardig bij hoor. Dat vind ik raar, want iedereen heeft zo zijn beperkingen en iedereen heeft wel iets waar hij goed in is. Wat dat betreft ben ik echt niet anders dan anderen."

VAST CONTRACT

"Sinds 1 oktober heb ik een vast contract. Ik ga nog wel één dag per week naar school. In mijn vrije tijd ben ik leider van een voetbalteam hier in Drunen. Ik heb leuke vrienden met wie ik regelmatig op stap ga. Een paar maanden geleden ben ik nog naar het Sziget Festival in Hongarije geweest. Met de rolstoel was dat best spannend. Uiteindelijk hoop ik straks zelfstandig te kunnen wonen. Gewoon lekker huisje-boompje-beestje, dat is mijn droom. Alleen dan zonder dat beestje, want een hond uitlaten in een rolstoel gaat lastig."

Door Margo Mulder

(Forensisch) orthopedagogische praktijkopdracht – nieuw!

Op zoek naar opdrachtgevers!

Groepjes van 4 studenten van de Minor Forensische orthopedagogiek (Fontys Hogeschool Pedagogiek) werken van september 2016 tot en met half januari 2017 aan een praktijkkwestie in opdracht van een praktijkinstelling. Mogelijke opdrachtgevers kunnen zijn: Justitiële Jeugdinrichtingen, Bureau Jeugdzorg, gemeenten, Jeugdzorg-plus, psychiatrie, instellingen voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen en/of een Licht Verstandelijke Beperking, de Raad voor de Kinderbescherming, samenwerkingsorganisaties etc. De kwestie gaat over een (forensisch) orthopedagogisch vraagstuk van de organisatie. Er kan gedacht worden aan handelingsverlegenheid van medewerkers, omgaan met specifieke problematieken zoals vechtscheiding, ontwikkelen van beleid gericht op radicalisering etc. De opdracht levert een passend product op voor de organisatie zoals een onderzoeksrapport, een handleiding, beleidsdocument, of een toolkit.

[Hier](#) vindt u meer informatie over deze opdracht.

Agenda

21 april Dag van de Jeugdhulp 2016

Het thema van deze dag is hoe jeugdprofessionals tot maatwerkoplossingen kunnen komen met verschillende belanghebbenden, zoals gemeenten, zorgaanbieders, onderwijs en politie. Deelnemers krijgen handvatten om de aansturing en bekostiging van de jeugdhulp 'transitieproof' te maken. Experts spreken over kostenbeheersing zonder dat het ten koste gaat van kwaliteit. Verder zijn er innovatieve praktijkvoorbeelden voor een optimale samenwerking in de wijk. Meer informatie:

www.gemeentenucongressen.nl/jeugdhulp

23 april Burgertop Sociaal 013

Inwoners uit de gemeente Tilburg gaan met elkaar in gesprek over sociaal beleid. Denk mee over zorg, ondersteuning, jeugd, armoede, welzijn, werk en inkomen. Locatie: Koepelhal in Tilburg. Aanmelden kan via <http://burgertopsociaal013.nl/deelnemen>.

25 april Themadag kindermishandeling - Stichting Geheim Geweld

Op maandag 25 april 2016 vindt een landelijke themadag plaats voor lotgenoten van kindermishandeling en professionals. Thema voor deze bijeenkomst van Stichting Geheim Geweld is 'De lange weg naar herstel'.

Tijd: 09.30 - 17.00 uur, Locatie: Hilton Hotel, Den Haag. Meer informatie via [deze link](#).

16 tot 23 mei Week van de Opvoeding

Tijdens de Week van de Opvoeding worden veel activiteiten georganiseerd. Dit jaar kun je bijvoorbeeld activiteiten organiseren die te maken hebben met onderwerpen als mediaopvoeding, seksualiteit en relaties, veiligheid en grenzen stellen of (passend) onderwijs. Het gaat om contact tussen opvoeder en kind, maar in deze week natuurlijk ook om contact tussen opvoeders en jullie professionals! Vragen? Mail naar weekvandeopvoeding@nji.nl.

Colofon

April 2016. Dit is een periodieke uitgave van de negen gemeenten van de regio Hart van Brabant: Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk. Fotografie onder andere Remie Fotografie en eigen foto's Regio Hart van Brabant en zorgaanbieders. Voor vragen of suggesties kunt u contact opnemen met larissa.driessen@tilburg.nl